

Sygn. akt II KK 152/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)
SSN Piotr Mirek

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **A. F.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 30 września 2020 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
kasacji prokuratora na niekorzyść oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 13 lutego 2020 r., sygn. akt V Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.
z dnia 19 marca 2019 r., sygn. akt III K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2019 r. wydanym w sprawie III K (...) Sąd Rejonowy w Ł. uznał A. F. za winnego tego, że: w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Ł., znajdując się w stanie nietrzeźwości, stwierdzonej na podstawie badania

urządzeniem pomiarowym A. nr (...) na oznaczenie zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu z wynikiem 1,23 mg/l, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny samochód osobowy marki F. o nr rej (...) – to jest czynu z art. 178a § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na mocy art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 k.k. i art. 72 § 1 pkt 1 k.k., warunkowo zawiesił na okres jednego roku i zobowiązał oskarżonego do informowania Sądu na piśmie o przebiegu okresu próby raz na trzy miesiące. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę 50 dziennych stawek grzywny po 20 zł stawka. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów na okres trzech lat, a na podstawie art. 43a § 2 k.k. – świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok ten zaskarżył obrońca oskarżonego zarzucając mu:

1. Naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, a to:

a) art. 4 i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez:

- dowolną analizę materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonego (...);
- przyznanie wartości dowodowej zeznaniom P. J. i J. Z. w sytuacji, gdy są one niezgodne z prawdą i stoją w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym (...);
- dowolne ustalenie, że w trakcie interwencji Policji (...) z miejsca kierowcy wysiadł oskarżony w sytuacji, gdy żaden dowód za takim ustaleniem nie przemawiał;
- pominięcie istotnych okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a wynikających z nagrania monitoringu (...) oraz wynikających z zeznań świadków P. G., D. G. i L. S. (...);
- sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ustalenie, że oskarżony, po dwukrotnej rozmowie z funkcjonariuszami Policji, będąc świadomym celu, w którym znaleźli się oni na terenie nieruchomości przy ulicy B. miałby, w stanie nietrzeźwości, usiąść za kierownicą pojazdu;

b) art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k. pkt 1 k.p.k. poprzez ogólnikowe, zbiorcze przedstawienie dowodów (...);

c) art. 5 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie rozstrzygnięcia na korzyść oskarżonego wątpliwości , które pojawiły się w sprawie i nieuznanie , że prawdziwa była wersja prezentowana przez oskarżonego , opierająca się na twierdzeniu , iż oskarżony był jedyną osobą w stanie nietrzeźwości jaką udało się ustalić funkcjonariuszom na terenie nieruchomości i został zatrzymany, gdyż chcieli zapewnić sobie skuteczną interwencję , a jednocześnie w pewien sposób odpłacić się oskarżonemu, który wcześniej wdał się z nimi w spór;

2. błąd w ustaleniach faktycznych (..) będący następstwem ww. naruszeń prawa procesowego, a polegający na uznaniu, że oskarżony wyczerpał dyspozycje art. 178a § 1 k.k., podczas gdy w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, brak było podstaw do takiej oceny.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 13 lutego 2020r, sygn. akt V Ka (...) zmienił zaskarżony nią wyrok i oskarżonego uniewinnił od dokonania zarzucanego mu czynu, a koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Kasację od tego wyroku Sądu Okręgowego wniósł prokurator, który zaskarżył to orzeczenie w całości i zarzucił:

rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na rozstrzygnięciu dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego , przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej przez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów , z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie , w tym dowodu z opinii biegłego z zakresu Badań Zapisów Wizualnych i Fotografii , z której to jednoznacznie wynika , że kierujący pojazdem marki F. o nr rej. (...), po jego opuszczeniu udaje się w okolice garaży i nie opuszcza tego miejsca do czasu podjęcia interwencji przez funkcjonariuszy Policji, a co za tym idzie nie oparcie rozstrzygnięcia na całokształcie materiału

dowodowego ujawnionego w toku postępowania , co w konsekwencji doprowadziło do zmiany wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 19 marca 2019 r. o sygn. akt III K (...), przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońca oskarżonego wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej i zasądzenie na rzecz oskarżonego od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja prokuratora jest zasadna w stopniu oczywistym. Takim jest bowiem podniesiony w niej zarzut, a to pozwoliło rozpoznać tą kasację w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega wątpliwości , że zmiana wyroku sądu pierwszej instancji i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu, i przypisanego nieprawomocnie przez sąd I instancji, czynu winno być poprzedzone dokonaniem przez sąd odwoławczy szczegółowej analizy całokształtu materiału dowodowego , ujawnionego w trakcie postępowania sądowego , a tym samym wszechstronną i wnikliwą jego oceną, przedstawioną następnie , stosownie do treści art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., w uzasadnieniu wyroku tego sądu . Równie zatem bezsporne jest i to, iż ustalenia faktyczne będące podstawą tego rodzaju wyroku sądu odwoławczego tylko wtedy nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów, gdy stanowią wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego. Tak jak tego wymaga regulacja z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k.

Tymczasem analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku potwierdza słuszność zarzutu kasacji, iż Sąd Okręgowy tych reguł, warunkujących możliwość uznania zasadności wydanego przez niego rozstrzygnięcia, nie respektował i to – zważywszy na skalę i charakter tego zaniedbania – w wymiarze rażącym.

Z uzasadnienia wyroku skazującego Sądu Rejonowego wynika, że dostrzegając – w oparciu o zapis monitoringu - nieprawdziwość zeznań funkcjonariuszy policji w zakresie w którym twierdzili, że „posiadali kierującego samochodem marki F. cały czas w zasięgu ich wzroku” (s.4) uznał, iż to jednak „nie podważa tezy, że to oskarżony kierował pojazdem”. Sąd powołał się przy tym na opinię biegłego z zakresu Badań Zapisów Wizualnych i Fotografii M. K., a także na to, iż w tym czasie w którym policjanci podjęli zasadniczą interwencję oskarżony stał przy garażach tylko z P. G.. Sąd wskazał, że okoliczność ta wynika z zeznań tegoż P. G. („ja w tym czasie stałem jedynie z A.”-k.48v), który nadto potwierdził, iż oskarżony wdał się w dyskusję z policjantami podczas której powiedział do nich, iż „nic nie mogą mu zrobić, bo jest to teren prywatny i można się poruszać pojazdem” (k. 48v). Nadto Sąd I instancji powołując się na opinię M. K. uznał, że „wprawdzie materiał zawarty na nagraniu nie pozwalał na rozpoznanie kierującego samochodem, jednakże całokształt materiału dowodowego nie pozostawia wątpliwości, że tą osobą był oskarżony”, przy czym szczegółowo wskazał dowody, które uzasadniały ten wniosek (s. 4 uzasadnienia wyroku tego Sądu).

Tymczasem Sąd Okręgowy w swoich rozważaniach całkowicie pominął te dowody - niewątpliwie fundamentalne dla poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa. Świadczą o tym zawarte w uzasadnieniu w rubryce „zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny” stwierdzenia. Nie odnoszą się one w ogóle do wspomnianej opinii biegłego K.. Nie uwzględniają zatem jej treści, pomimo, że z odtworzenia dołączonej do niej płyty, zawierającej analizę biegłego monitoringu z zapisem zdarzenia po dokonaniu przez niego podkłatkowego śledzenia toru ruchu i przemieszczania się kierującego – w krytycznym momencie – pojazdem marki F. o nr rej. (...) (k.151,) wynika, że po opuszczeniu pojazdu ów kierowca (zaznaczony przez biegłego na nagraniu czerwonym kółkiem) udaje się w okolice garaży i nie odchodzi stamtąd aż do czasu podjęcia interwencji przez funkcjonariuszy Policji. Wprawdzie nagranie to wciąż nie umożliwia dokonanie personalnej identyfikacji, ale w oparciu o nie stwierdzić już można, iż w tym czasie, gdy była podjęta ta interwencja , pod garażem znajdowały się dwie osoby. Jedną z nich był – co nie budzi dowodowych kontrowersji – P. G. . Obydwaj mężczyźni zostali poddani

badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym tylko P. G. okazał się trzeźwy. Nie miał on zatem powodu by – w przeciwieństwie do nietrzeźwego oskarżonego - zaprzeczać temu, że kierował F.

W świetle tych twierdzeń nie ulega wątpliwości, że Sąd Okręgowy opierając swoje rozstrzygnięcie tylko na części materiału dowodowego i całkowicie pomijając ową opinię biegłego dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy zarówno art. 7 k.p.k., jak i art. 410 k.p.k., co z racji na charakter tych naruszeń mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Brak odniesienia się przez ten Sąd do opinii biegłego K. powoduje, że zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku twierdzenia o konieczności zastosowania wobec oskarżonego przepisu art. 5 § 2 k.p.k. jawią się jako – co najmniej – przedwczesne. W tej sytuacji zaistniały podstawy do uznania oczywistej zasadności kasacji prokuratora i – w konsekwencji – koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego nia wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania. W jego toku Sąd ten mając też na względzie powyższe uwagi i spostrzeżenia raz jeszcze dokona kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w związku z wniesioną przez obrońcę oskarżonego apelacją.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak wyżej.

.